

הפטרה מבוארת

על-פי המלבי"ם

שתי הלכות ביום

פרשת בשלח (למנהג האשכנזים)

ספר שופטים פרק ד, ד - פרק ה, לא

בפרשת השבוע מובאת השירה ששרו ישראל על ים סוף, ומפטירים בשירת דבורה, לאחר שניגפו סיסרא וצבאו: (ז) לאחר תקופה ארוכה שהיו ישראל משועבדים תחת יד יבין מלך כנען, התקבצו ארבע סיבות לכך שהושיע ה' את ישראל: א. מה שצעקו אל ה', כפי שהוזכר בפסוק הקודם. ב. וְדְבֹרָה אִשָּׁה נְבִיאָה, והיתה זכותה גדולה יותר מהשופטים שקדמו לה, שלא זכו לנבואה, וגם היתה אִשָּׁת לַפִּידוֹת - אשה שכל מעשיה בזריזות ובהתלהבות, כלפידים, ג. הִיא שֹׁפֵטָה אֶת יִשְׂרָאֵל בְּעַת הַהֵיא, והשתדלה לתקן את העם, בשופטה אותם. (ח) ד. זכותם של ישראל, שבשונה מזמן השופטים שקדמו לה, שהיו השופטים צריכים להסתובב בין העם ולדון אותם, עתה היו ישראל מעצמם מבקשים את התורה ואת המשפט, וְהִיא יוֹשֶׁבֶת תַּחַת תְּמַר דְּבֹרָה, שאותו תומר נמצא בֵּין הַרְמָה וּבֵין בֵּית אֵל בְּהַר אֶפְרַיִם, וַיַּעֲלוּ אֵלֶיהָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעַצְמָם ומרצונם לַמִּשְׁפָּט. (ט) וַתִּשְׁלַח דְּבֹרָה וַתִּקְרָא לְבָרַק בֶּן אֲבִינֵעַם מִקְדָּשׁ נִפְתָּלִי, וַתֹּאמֶר אֵלָיו בְּנֹבָא, הֲלֹא צֹוֶה ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, לָךְ וּמִשְׁכָּתְךָ בְּדִיבֹרֶךְ אֲנָשִׁים שִׁיתְקַבְּצוּ אֵלֶיךָ לְמַלְחָמָה בְּהַר תְּבוֹר [והיה צורך למושכם ולפתותם בדברים, כיון שהיו יראים מצבאו הגדול והחזק של סיסרא], וְלַקְחֹת עִמָּךְ עֶשְׂרֵת אֲלָפִים אִישׁ, ויהיו אנשים אלו דוקא מִבְּנֵי נִפְתָּלִי וּמִבְּנֵי זְבֻלוֹן. (י) וכאשר תעשה כן, וּמִשְׁכָּתִּי אֵלֶיךָ אֵל נַחַל קִישׁוֹן אֶת סִיסְרָא שֶׁר צָבָא יָבִין, וְאֶת רַכְבּוֹ, וְאֶת הַמוֹנֹו - העם הרב אשר איתו, וּנְתַתִּיהוּ בְיָדְךָ. (יא) וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ בָּרַק, על אף שאני מאמין בנבואתך, ורצוני לעשות כן, אך העם לא יאמינו לדברי, ולכן רק אִם תִּלְכִּי עִמִּי, שישמעו העם את הדבר מפי הנביאה בעצמה, וְהִלְכָתִי, וְאִם לֹא תִלְכִּי עִמִּי, הרי לא יאמינו העם לדברי, ולכן לֹא אֵלֶיךָ, כי תהיה הליכתך בחינם. (יב) וַתֹּאמֶר אֵלָיו דְּבֹרָה, הֲלֹךְ אֵלֶיךָ עִמָּךְ, אָפְסִי, כִּי לֹא תִהְיֶה תִפְאֶרְתְּךָ עַל הַדָּרָךְ אֲשֶׁר אַתָּה הוֹלֵךְ, כי אם היית הולך בעצמך, היה הדבר לך לכבוד ולתפארת, כי היו העם שומעים לך, והיה סיסרא נופל בידך, אך עתה לא יהיה כן, כִּי בְיַד אִשָּׁה יִמְכַר ה' אֶת סִיסְרָא, כי תחילת הקיבוץ של העם יהיה על ידי דבורה, ומפלת סיסרא עצמו תהיה ביד יעל, וכפי שאירע לבסוף, וַתִּקַּם דְּבֹרָה, וַתִּלְךָ עִם בָּרַק קְדָשָׁה. (יג) וַיִּזְעַק בָּרַק אֶת זְבֻלוֹן וְאֶת נִפְתָּלִי קְדָשָׁה, וַיַּעַל בְּרַגְלָיו - עלו בעקבותי עֶשְׂרֵת אֲלָפֵי אִישׁ, וַתַּעַל עִמּוֹ דְּבֹרָה. (יד) וְחֶבֶר הַקִּינִי נִפְרָד מִקִּינֵי, מִבְּנֵי חֶבֶר חִתָּן מִשָּׁה, ששכנו במדבר יהודה, וַיֵּט אֶהְלוּ עַד אֵילוֹן, בְּצַעֲנָנִים אֲשֶׁר אֶת קְדָשׁ, ומזה צמחה הישועה, וכפי שיובא להלן. (טו) וַיִּגְדּוּ לְסִיסְרָא

לתרומות והקדשות: 0765-404-360

ארגון 'שתי הלכות ביום' שולח מגוון לימודים בנושאים שונים, ובכמה שפות. מעוניין ללמוד ולהבין את שאר פרקי הנ"ך? הצטרף למסלול לימוד 'נ"ך מבואר' של ארגון 'שתי הלכות ביום', ותקבל פרקי נ"ך מבוארים, בכל בוקר ישירות לתיבת הדוא"ל שלך! להצטרפות לאחד או יותר ממסלולי הלימוד בדוא"ל: office@2halachot.org

פִּי עֲלֶה בָּרַק בֶּן אֲבִינֵעַם הַר תְּבוּר. (יג) ובדרך הטבע לא היה סיסרא צריך לקחת עמו למלחמה זו אלא צבא מועט, אך כדי שתתקיים נבואת דבורה נתן ה' בליבו של סיסרא לצאת בכל כוחו, ויִזְעַק סִיסְרָא אֶת כָּל רִכְבוֹ, תִּשַׁע מְאוֹת רֶכֶב בָּרָזֶל, וְאֶת כָּל הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ, מִחֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִם אֶל נַחַל קִישׁוֹן. (יד) וּתְאֹמַר דְּבָרָה אֶל בָּרַק, קוּם, וְאֵל תִּמְתִּין לַיּוֹם אַחֵר, כִּי זֶה הַיּוֹם אֲשֶׁר נָתַן ה' אֶת סִיסְרָא בְּיָדְךָ, הֲלֹא ה' כָּבַר יָצָא לְפָנֶיךָ וְהַחַל לַהֲכוֹת בְּהֵם חֲלָלִים, וַיִּרְדַּב בָּרַק מִהַר תְּבוּר, וְעִשְׂרֵת אֲלָפִים אִישׁ אַחֲרָיו. (טו) קוּדֵם שֶׁהִגִּיעוּ בֶרֶק וְאֲנָשָׁיו לִמְחַנֵּה סִיסְרָא כָּבַר הַחַל ה' לַהֲלַחֵם בְּהֵם, וַיְהִים ה' עַל יַדֵּי הַשְּׁמַעַת קוֹל רֶכֶב וְסוֹסִים אֶת סִיסְרָא וְאֶת כָּל הָרֶכֶב וְאֶת כָּל הַמְּחַנֵּה לְפִי חָרֵב, לְפָנָי בּוֹאוּ שֶׁל בָּרַק, וַיִּרְדַּב סִיסְרָא מֵעַל הַמְּרֻכָּבָה, וַיִּנָּס בְּרָגְלָיו. (טז) וּבָרַק לֹא הָיָה צָרִיךְ לַהֲלַחֵם כֻּלָּל בְּאוֹיְבָיִם, אֲלֹא רַק רָדַף אַחֲרָי הָרֶכֶב, וְאַחֲרָי הַמְּחַנֵּה, עַד חֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִם, וַיִּפֹּל כָּל מְחַנֵּה סִיסְרָא בְּיַד יִשְׂרָאֵל לְפִי חָרֵב, לֹא נִשְׁאַר עַד אַחַד. (יז) וְסִיסְרָא נָס בְּרָגְלָיו אֶל אֶהֱל יַעֲל, אֲשֶׁת חֵבֶר הַקִּינִי, וְחָשַׁב שִׁיּוּכָל לַהֲמַלֵּט לָשׁ, כִּי הָיָה שְׁלוֹם בֵּין יָבִין מֶלֶךְ חֲצוֹר, שִׁסִּיסְרָא הָיָה שָׂר צְבָאוֹ, וַיְבִין בֵּית חֵבֶר הַקִּינִי. (יח) וַתֵּצֵא יַעֲל לְקִרְאֵת סִיסְרָא, וַתֹּאמֶר אֵלָיו, סוּרָה אֲדֹנָי, סוּרָה אֵלָי, אֵל תִּירָא. וַיִּסֹּר אֵלָיָהּ סִיסְרָא הָאֶהֱלָה, וַתִּכְסְּהוּ בְּשִׁמְיָכָה. (יט) וַיֹּאמֶר אֵלָיָהּ, הַשְּׁקִינִי נָא מְעַט מִיָּם, כִּי צָמְאֵתִי. וַתִּפְתַּח אֶת נְאוֹד הַחֶלֶב, וַתִּשְׁקְהוּ, וַתִּכְסְּהוּ. (כ) וַיֹּאמֶר אֵלָיָהּ סִיסְרָא, עֲמַד [-הֵי עוֹמֵד] בְּפֶתַח הָאֶהֱל, וְהָיָה אִם אִישׁ יָבֹא, וְשָׂאֲלֶךָ וְאָמַר הַיֵּשׁ פֹּה אִישׁ, כִּי אֵין מִן הַנִּימוֹס לַהֲכַנֵּס לַאֲהֵל אֲשֶׁה כִּשְׂאִין שֵׁם אִישׁ מִבְּנֵי בֵיתָה, וְאָמַרְתְּ אֵין. (כא) וַתִּקַּח יַעֲל אֲשֶׁת חֵבֶר אֶת יֵתֵד הָאֶהֱל - יֵתֵד הַבְּרוֹזֶל שֶׁתּוֹקְעִים בְּאַרְץ עַם שׁוּלֵי הָאֶהֱל, וַתִּשָּׂם אֶת הַמְּקַבֵּת - פְּטִישׁ גָּדוֹל בְּיָדָהּ, וַתְּבוֹא אֵלָיו בְּלָאֵט - בְּשִׁקֵּט, וּרְצַתָּה לַהֲכוֹת בְּפִטִּישׁ עַל הַיֵּתֵד שֶׁתִּכְנַס לַתּוֹךְ רֹאשׁוֹ, וַתִּתְקַע אֶת הַיֵּתֵד בְּרִקְתּוֹ, אֲדָךְ לֹא הָיָה בְּכוּחָה לַהֲכוֹת בְּפִטִּישׁ, וְעִזָּר לָהּ ה', וַתִּצְנַח בְּאַרְץ - הַיֵּתֵד הַכְּבֵדָה צָנַחָה מֵעֲצָמָה עַל רֹאשׁוֹ וּבִקְעָה אוֹתוֹ עַד שֶׁהִגִּיעָה לְאַרְץ, וְהוּא נִרְדָּם - וְכִיוֹן שֶׁכָּבַר הָיָה רְדוּם, וַיִּעַף - וְקוּדֵם שֶׁנִּרְדָּם הָיָה עֵינָי, לִכֵּן לֹא הִרְגִישׁ בְּדַבֵּר, וַיָּמַת מִיָּד. (כב) וְהִנֵּה בָרַק רָדַף אֶת סִיסְרָא, וַתֵּצֵא יַעֲל לְקִרְאֵתוֹ, וַתֹּאמֶר לוֹ, לָךְ וְאַרְאֶךָ אֶת הָאִישׁ אֲשֶׁר אֲתָה מְבַקֵּשׁ. וַיָּבֹא אֵלָיָהּ בֶרֶק, וְהִנֵּה רוֹאֵה הוּא אֶת סִיסְרָא נֹפֵל מֵת, וְהַיֵּתֵד תְּקוּעָה בְּרִקְתּוֹ. (כג) וַיִּכְנַע אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא בִּלְבַד אֶת יָבִין מֶלֶךְ כְּנָעַן לְפָנָי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאַחֵר כִּדְ הַמְּשִׁיךְ לַהֲלַחֵם בְּהֵם. (כד) וַתִּלְךָ יָד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַלּוּךְ וְקִשָּׁה עַל יָבִין מֶלֶךְ כְּנָעַן, עַד אֲשֶׁר הִכְרִיתוּ לַגְּמָרִי אֶת יָבִין מֶלֶךְ כְּנָעַן, וְכִיוֹן שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּאוֹתוֹ דוֹר צְדִיקִים, הִיתָה לָהֶם הַיִּשׁוּעָה כֻּל יְמֵי דְבוּרָה.

לתרומות והקדשות: 0765-404-360

